

eller anden gæld, han skal betale af til nogen. Det er muligt, at han har lovet et eller andet et sted, som nu skal regnes af. Det er dybest set et forslag, hvor det eneste, det handler om, er at forøge finanslovskontoen fra 1 til 2 mio. kr., og det er jo sådan set ikke noget, man behøver at lave et større beslutningsforslag ud af.

Island har på et tidspunkt valgt at være selvstændigt – nemlig i 1943 – og det er en beslutning, som var islændingenes egen. Jeg mener sådan set, at vi skal respektere det hundrede procent og ikke forsøge at komme møvende med forskellige forslag.

Vi har selvfølgelig ingen indvendinger imod, at den danske regering har en aftale med den islandske regering. Vi har heller ikke noget imod, at der overføres midler, hvis der kan blive enighed om det. Men det er Island selv og den islandske regering, der må afgøre, hvad de midler skal bruges til.

Så set med de øjne vil jeg sige, at vi ikke kan støtte det af De Konservative stillede forslag.

Addi Andersen (CD):

CD ønsker ikke på nogen måde, at Danmark skal trænge sig på eller være anmassende over for Island. Vi bør ikke blande os i, hvordan islændingene selv ønsker at prioritere, og vi må have respekt for det, hvis deres vurdering er, at man har mere brug for at have engelsk som første fremmedsprog. Forslagsstilleren nævner da også i bemærkningerne, at beslutninger herom er et suverænt islandsk anliggende.

Når det er sagt, er det klart, at vi har stor respekt for de ting, som den islandske præsident så smukt har sagt om betydningen af det danske sprog for den opvoksende islandske ungdom. Vi danskere er jo ikke ligefrem forkælede med hensyn til udbredelsen af vort sprog. Og det kan kun styrke dansk selvopfattelse, at dansk på den måde stadig væk i Island anses for at være en navlestreng til nordisk kultur og historie.

Bare indsatsen bliver gjort på islandske præmisser, kan CD også være med.

Der er allerede afsat 1 mio. kr. på undervisningsområdet for hvert af årene 1996-1999 for at styrke dansk i Island. CD ønsker at henholde sig til, hvad der ligger inden for rammerne af finanslovsforslaget.

Hans Engell (KF):

Jeg vil starte med at sige tak til dem, der har udtrykt en positiv holdning over for forslaget.

Man kan stille spørgsmålene – det var der ingen, der gjorde, men så kan jeg stille dem selv og også selv give svarene – hvorfor den konservative folketingsgruppe fremlægger dette forslag på nuværende tidspunkt, og hvorfor jeg som ordfører for forslagsstillerne fremkommer med det. Det er ikke, som hr. Jerup var inde på, fordi jeg som tidligere formand for den danske delegation i Nordisk Råd eller som nuværende formand for den konservative gruppe i Nordisk Råd har afgivet nogle løfter, lovet nogen noget eller tilsvarende.

Det er udtryk for, at en debat, der med stigende styrke har foregået gennem de seneste år i Island, om det danske sprogs stilling, er en debat, der ikke kan være uinteressant for os. Efter vores opfattelse har vi nogle særlige forpligtelser i forhold til et land, hvor dansk som det eneste sted i verden er det første fremmedsprog. Det er jo det, man skal huske på, for det er her, at Island indtager en særstilling i forhold til det danske sprog. Der er ikke andre steder på hele jordkloden uden for Danmark, hvor det danske sprog har den stilling, som det har i Island.

Jeg tror, at vi alle kan være enige om – eller i hvert fald mange af os – at der her ligger en indlysende forpligtelse, som skiftende regeringer og folketing gennem en lang årrække ikke har været tilstrækkelig opmærksom på, og jeg vil gerne give udtryk for anerkendelse af de overvejelser, som undervisningsministeren og regeringen har gjort sig i sagen.

Forslaget fremsættes, efter at jeg i nordiske sammenhæng har haft mange drøftelser med islandske kollegaer og har kunnet følge debatten i Island som et udtryk for, at den opgave, det er at sikre udveksling, undervisningsmateriale og samarbejde på undervisnings- og kulturområdet, er en opgave, der ligger ud over, hvad Island selv kan klare.

Der var i Morgunbladid, den store islandske avis, tidligere på måneden, den 11. oktober, en lederartikel, hvor man udtalte sig meget positivt om forslaget, og hvori man fastslog:

»... at en levende interesse for nordiske spørgsmål kan ikke vedligeholdes uden udefra kommende støtte til sprogundervisning for de nationer, der er tale om. Der er derfor grund til at glæde sig over forslaget i det danske Ting. Forhåbentlig vil forslaget nyde fremme, og hvis det sker, må undervisningsmyndighederne her i landet udnytte den støtte på bedste måde og